

Özel Sağlık Kuruluşları ve Muayenehanelerde Tanıtım Kuralları, Sınırları

➤ I. SAĞLIK HİZMET SUNUMUYLA İLGİLİ HUKUSAL DÜZENLEMELER

- Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun
- Türk Tabipleri Birliği Kanunu
- Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
- Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi
- Özel Hastaneler Yönetmeliği
- Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik
- Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik
- Sağlık Meslek Mensupları İle Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik
- Akupunktur Tedavisi Uygulanan Özel Sağlık Kuruluşları İle Bu Tedavinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik
- Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği
- Türk Tabipleri Birliği Disiplin Yönetmeliği
- Hekimlik Meslek Etiği Kuralları
- Özel Sağlık Kuruluşlarının Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri Konulu Genelge
- Hekimler ile Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Elektronik Ortamlardaki Paylaşımlarına İlişkin Kılavuz

➤ II. SAĞLIK ALANIYLA İLGİLİ DİĞER HUKUKSAL DÜZENLEMELER

- İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu
- Kozmetik Kanunu
- Beşeri Tıbbi Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik
- Beşeri Tıbbi Ürünlerin Sınıflandırılmasına Dair Yönetmelik
- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği
- Tıbbi Cihaz Satış, Reklam ve Tanıtım Yönetmeliği
- Sağlık Beyanı İle Satışa Sunulan Ürünlerin Sağlık Beyanları Hakkında Yönetmelik
- Kozmetik Yönetmeliği

GENEL ESASLAR

► TABABET VE ŞUABATI SAN'ATLARININ TARZI İCRASINA DAİR KANUN

- Madde 24 – ‘İcrayı sanat eden tabipler hasta kabul ettikleri mahal ile muayene saatlerini ve ihtisaslarını bildiren ilanlar tertibine mezun olup diğer suretlerle ilan, reklam ve saire yapmaları memnudur.’

► TIBBİ DEONTOLOJİ NİZAMNAMESİ

- Madde 8 - Tabiplik ve dış tabipliği; mesleklerine ve tedavi müesseselerine, ticari bir veçhe verilemez. Tabip ve dış tabibi, yapacağı yayınlarda tababet mesleğinin şerefini üstün tutmaya mecbur olup, her ne suretle olursa olsun, yazılarında kendi reklâmını yapamaz. Tabip ve dış tabibi, gazetelerde ve diğer neşir vasıtalarında. reklâm mahiyetinde teşekkür ilânları yazdıramaz.
- Madde 9 - Tabip ve dış tabibi, gazete ve sair neşir vasıtaları ile yapacağı ilânlarda ve reçete kâğıtlarında ancak ad ve soyadı ile adresini, Tababet İhtisas Nizamnamesine göre kabul edilmiş olan İhtisas şubelerini, akademik ünvanını ve muayene gün ve saatlerini yazabilir. Muayenehane kapılarına veya binaların dışına asılacak tabelâların ebadı ve adedi, mahallî tabip odaları tarafından tespit edilebilir. Tabipler ve dış tabipleri, tabip odalarının bu husustaki kararlarına riayet etmekle mükelleftirler.
- Madde 29 - Tabip ve dış tabibi, meslektaşlarının hastalarını elde etmeye matuf hareket ve teşebbüslerde bulunamazlar.

➤ HEKİMLİK MESLEK ETİĞİ KURALLARI

➤ TTB 47. Genel Kurulunda kabul edilmiştir. Ticari Amaç ve Reklam Yasağı:

➤ Madde:11- Hekim, mesleğini uygularken reklam yapamaz, ticari reklamlara araç olamaz, çalışmalarına ticari bir görünüm veremez; insanları yanıltıcı, paniğe düşürücü, yanlış yönlendirici, meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açıcı davranışlarda bulunamaz.

➤ Hekim, yayın araçlarıyla yapacağı duyurularda varsa, Tababet Uzmanlık Tüzüğü'ne göre kabul edilmiş olan uzmanlık alanını, çalışma gün ve saatlerini bildirebilir. Tabela ve benzeri tanıtım araçlarının biçim ve boyutları yerel tabip odası tarafından saptanır.

6502 Sy. TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN

Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar

Ticari reklam MADDE 61 – (1) Ticari reklam, ticaret, iş, zanaat veya bir meslekle bağlantılı olarak; bir mal veya hizmetin satışını ya da kiralanmasını sağlamak, hedef kitleyi oluşturanları bilgilendirmek veya ikna etmek amacıyla reklam verenler tarafından herhangi bir mecrada yazılı, görsel, işitsel ve benzeri yollarla gerçekleştirilen pazarlama iletişimi niteliğindeki duyurulardır.

TKHK MADDE 61-

(2) Ticari reklamların Reklam Kurulunca belirlenen ilkelere, genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına uygun, doğru ve dürüst olmaları esastır.

(3) Tüketiciyi aldatıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve engellileri istismar edici ticari reklam yapılamaz.

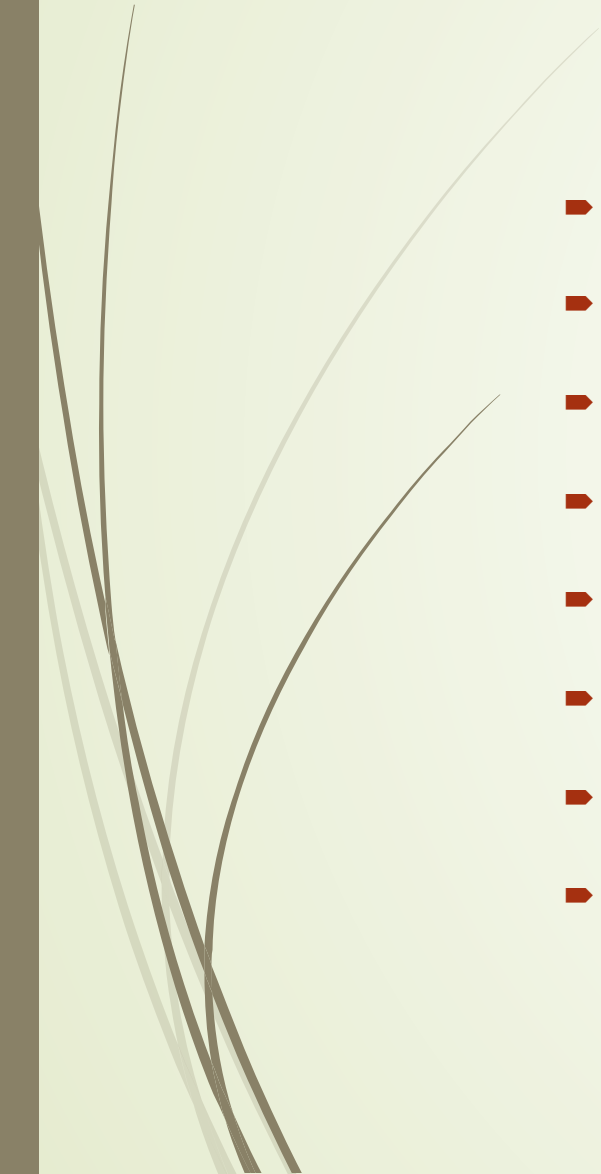
(4) Reklam olduğu açıkça belirtilmeksizin yazı, haber, yayın ve programlarda, mal veya hizmetlere ilişkin isim, marka, logo veya diğer ayırt edici şekil veya ifadelerle ticari unvan veya işletme adlarının reklam yapmak amacıyla yer alması ve tanıtıcı mahiyette sunulması örtülü reklam olarak kabul edilir. Her türlü iletişim aracında sesli, yazılı ve görsel olarak örtülü reklam yapılması yasaktır.

SOMUT OLARAK

- Hekimler, yürüttükleri mesleki faaliyete, sağlık kurum ve kuruluşları da sundukları sağlık hizmetine ilişkin tıbbi deontoloji ve meslek etiği kurallarına uygun biçimde internet ortamında yer alabilirler. Bu konuda sosyal medya mecralarının kullanımı da aynı ilkelere tabidir.
- Hekimler internet sitelerinde ad, soyad, adres, iletişim bilgileri, çalışma saatleri, 1219 sayılı Yasada belirlenmiş uzmanlık, yan dal uzmanlığı ve üniversite dışında kullanma hakkına sahip olduğu akademik unvan dışında bir isim ya da ibare kullanamazlar.
- Sağlık kurum ve kuruluşları, ruhsatında kayıtlı isim dışında herhangi bir isim ya da ibareye yer veremez. Hangi branşlarda hizmet verildiğini, adresini, iletişim bilgilerini, çalışma saatlerini ve sağlık personelinin adını, soyadını, 1219 sayılı Yasada belirlenmiş uzmanlık, yan dal uzmanlığını ve üniversite dışında kullanma hakkına sahip olduğu akademik unvanını belirtebilirler.

-
-
- ▶ Hekimler, internet sitelerinde “kişisel bilgiler” başlığı altında, aldığı eğitimlere, 1219 sayılı Yasada belirlenen uzmanlık alanında kazanılmış uluslararası yeterliliklerine/unvanlarına, bilimsel yayınlarına, bilimsel toplantılardaki konuşmalarına, düzenlediği toplantılara, ödüllere, yerli ve yabancı uzmanlık dernek ve kuruluşlarına üyeliklerine, idari ve danışmanlık görevlerine yer verebilirler.
 - ▶ Hekimler, meslek uygulamaları ile ilişkilendirmeksizin mesleki olmayan etkinliklerine de yer verebilirler.
 - ▶ Sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikte, toplumu bilgilendirmeye yönelik içerik paylaşılabilir. Doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere yer verilemez. Verilen bilginin kaynağı ve son güncelleme tarihi belirtilmelidir.
 - ▶ Her bilgilendirme sayfasının altında "Sayfa içeriği sadece bilgilendirme amaçlıdır, tanı ve tedavi için mutlaka doktorunuza başvurunuz." ifadesi, en az diğer yazılarla aynı puntoda ve kolaylıkla fark edilebilir biçimde yer almalıdır. Günümüzde bilim çevrelerince kabul edilmiş bilgilere aykırı, hatalı ya da doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere yer verilemez.

-
- Tedavi edici sağlık hizmetine yönelik bilgiler içeren (ifade, yazı, fotoğraf, video, röportaj, haber vb.) ögelere hiçbir şekilde yer verilemez.
 - Hastaların sır kapsamındaki bilgileri hiçbir biçimde paylaşamaz. Hasta mahremiyetinin korunması için her türlü önlem alınır.
 - Hastaların tedavi öncesi ve/veya sonrasına ait görüntülerine ya da ifadelerine hiçbir şekilde yer verilemez. Ayrıca bu nitelikteki yayınlara link verilerek yönlendirme de yapılamaz.
 - Sağlık çalışanlarının, tedavi öncesi, sırası ve sonrasında hasta ve hasta yakınları ile birlikte görüntülerine yer verilemez.
 - Deontoloji kurallarına ve hasta haklarına uymayan, abartılı, insanları yanıltıcı, korku veya paniğe düşürücü, yanlış yönlendirici, gerçeğe aykırı ifadeler kullanılamaz.
 - Meslektaşlar ve/veya sağlık kurum ve kuruluşları arasında rekabete yol açan, hekimliğe ve sağlık kuruluşlarına ticari bir görünüm veren, reklam niteliğinde, kendilerini, sundukları hizmeti ya da sağlık kurum ve kuruluşunu öven, ön plana çıkaran, diğer sağlık kurum ve kuruluşları ile hekimleri kötüleyen ibarelere yer verilemez.

-
-
- Hekim hakkında veya sağlık kurum ve kuruluğu ile burada görev yapan sağlık personeli hakkında, hastalara ait değerlendirmelere, grğ bildirimine, teğeekkr ilanlarına yer verilemez.
 - Mesleki birlikler ve dernekler, bilimsel dergiler ile diğer mesleki kuruluğlara ait sitelere yönelik olanlar dığuında yönlendirici link verilemez.
 - Muayenehane ve diğer sağlık kurum ve kuruluğlarının fiziki ortamı ile tıbbi cihaz veya donanımlara iliğuin ifade ve görüntüler kullanılamaz.
 - İnternet ortamında hasta bizzat muayene edilmeden, yöneltilen soruların yanıtlanması suretiyle tedavi önerilerinde bulunulamaz. Bu yolla hasta, belirli bir hekim ya da sağlık kuruluğuına yönlendirilemez.
 - İnternet ortamındaki siteler/forumlar kullanılarak hasta yönlendirilemez, aracılık faaliyeti yapmakta olan sitelere ye olunamaz, ticari kuruluğlardan bu nitelikte bir hizmet alınamaz.
 - Arama motorlarında internet sitesinin bulunabilir olması için hekimin veya sağlık kurum ve kuruluğuunun ruhsatında yer alan bilgiler dığuında anahtar kelimelere yer verilemez.
 - Herhangi bir ücret, kampanya ya da indirim bilgisine veya hizmetin ücretsiz olduğuuna iliğuin ifadelere yer verilemez.
 - Tüm kurallar internet sitesinin yabancı dillerdeki görünümleri için de geçerlidir.

ÖRNEKLER

- 'ilk', 'tek', 'deneyimli', 'üstün teknolojik yatırım', 'farklı bir anlayışla', 'güçlü ve uzman kadro', 'sağlıkta kalite', 'daha az komplikasyon, daha çok hasta konforu, daha erken taburcu olma imkanı', 'fark edilen güzelliğin fark yaratan adresi', 'bu hastalıkta uygulanması gereken en uygun metod', 'herkes en az bir defa yaptırmalı', 'çok kısa bir sürede ağrısız, acısız bir şekilde kurtulabilirsiniz', '...teknolojisi ile kepçe kulaklardan kurtulun', '... dönemde bu tetkik yapılmazsa... engellenemez', 'önceden tedbirinizi alın', 'bu cihazla hiçbir şey saklanmaz', 'el bileğinden kalbe giden yol Radial anjiyografi yöntemi' 'en son teknolojik cihaz' gibi hizmet veya kuruluşun diğer hizmet veya kuruluşlardan farklı olduğunu ifade eden, talep oluşturan ve verilen sağlık hizmetine ticari yön veren ifadeler reklam mevzuatına aykırıdır.

Reklam Kurallarının İhlali Halinde TTB;

- ▶ Türk Tabipler Birliği Disiplin Yönetmeliği'nin Para Cezası başlıklı 4.maddesi gereğince, tanıtım kurallarına aykırı davranmak, her türlü iletişim mecrasında reklam amacına yönelik yazılar yazmak, yazdırmak veya açıklamada bulunmak yahut ortağı olduğu kuruluş veya şirket aracılığıyla bu anlamda reklam yapılmasını sağlamak, el ilanları, tabelalar, basın ve benzeri yollarla meslektaşlar arası haksız, tıp dışı rekabete yol açacak duyurular yapmak para cezası yaptırımını gerektiren eylemlerdir.
- ▶ Diğer yandan aynı Yönetmeliğin Geçici Olarak Meslekten Alıkoyma Cezası Başlıklı 5.maddesi gereğince de belirlenmiş tıbbi etik değerler ile Türk Tabipleri Birliği ve/veya Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından benimsenen uluslararası belgeler ve kurallar dışında davranışta bulunmak meslekten geçici olarak men edilme yaptırımını gerektiren bir eylemdir.

-
-
- Aracılık (simsarlık) edenlere ilişkin yaptırımlar da 6023 sayılı Yasada gösterilmiştir. Anılan Yasanın 64. maddesinin 1. fıkrası uyarınca; “Ücret ve her hangi bir menfaat mukabilinde tabiplere iş getirenler veya delalet edenlere, üç aydan bir seneye kadar hapis cezası verilir.”

Reklam Kurallarının İhlali Halinde Reklam Kurulu;

TKHK Reklam Kurulu-MADDE 63 – (1) Ticari reklamlarda uyulması gereken ilkeleri belirleme ve haksız ticari uygulamalara karşı tüketiciyi korumaya yönelik düzenlemeleri yapma, bu hususlar çerçevesinde inceleme ve gerektiğinde denetim yapma, inceleme ve denetim sonucuna göre DURDURMA veya aynı yöntemle DÜZELTME VEYA İDARİ PARA CEZASI veya gerekli görülen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezası verme hususlarında görevli bir Reklam Kurulu oluşturulur. Kurul tedbiren durdurma kararı verme yetkisini Reklam Kurulu Başkanına devredebilir. Kurulun kararları Bakanlıkça uygulanır.

REKLAM KURULUNA NASIL BAŞVURULUR

Reklam Kurulu Başkanlığı'na, tüketicileri aldatıcı veya ilgili mevzuata aykırı ticari reklamlar ile ilgili olarak;

- Tüketiciler
- Kurum ve Kuruluşları
- Rakip Firmalar

başvuruda bulunabileceği gibi, Reklam Kurulu Başkanlığınca re'sen inceleme de başlatılabilir.

➤ REKLAM KURULU'NA NASIL BAŞVURULUR

- Kurul'a başvurular yazılı olarak veya elektronik ortamda yapılır. Başvuru sahibi gerçek kişinin adı, soyadı ile T.C. kimlik numarası ve adresini, tüzel kişinin ise unvanı ve adresini içermeyen başvurular Kurulca değerlendirmeye alınmaz.
- Ticari reklama ilişkin başvurularda şikayet edilen reklamın yayınlandığı mecra, tarih, şikayetin konusu gibi belirleyici hususlara; haksız ticari uygulamaya ilişkin başvurularda ise şikayetle ilgili bilgi ve belgelere yer verilir.
- Şikayet edilen reklamın, yazılı ya da basılı olanlarının asılları dilekçesine eklenir. Eklenecek nitelikte olmayanların görüntüleri başvuru sahibi tarafından sağlanır.
- Kurul kararları, tüketicilerin bilgilendirilmesi, aydınlatılması ve ekonomik çıkarlarının korunması amacıyla Bakanlıkça açıklanır.

► TKHK MADDE 77 CEZAI HÜKÜMLER BAŞLIĞI TAŞIR

- (12) Bu Kanunun 61 inci maddesinde belirtilen yükümlülöklere aykırı hareket eden reklam verenler, reklam ajansları ve mecra kuruluşları hakkında durdurma veya aynı yöntemle düzeltme veya idari para cezası ve gerekli görölen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezası uygulanır. Reklam Kurulu, ihlalin niteliğine göre bu cezaları birlikte veya ayrı ayrı verebilir. Aykırılık;
- a) Yerel düzeyde yayın yapan televizyon kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise on bin Türk Lirası,
- b) Ülke genelinde yayın yapan televizyon kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise iki yüz bin Türk Lirası,
- c) Süreli yayınlar aracılığıyla gerçekleşmiş ise (a) ve (b) bentlerinde belirtilen cezaların yarısı,

-
-
- ç) Yerel düzeyde yayın yapan radyo kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise beş bin Türk Lirası,
 - d) Ülke genelinde yayın yapan radyo kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise elli bin Türk Lirası,
 - e) İnternet aracılığı ile gerçekleşmiş ise elli bin Türk Lirası,
 - f) Kısa mesaj aracılığı ile gerçekleşmiş ise yirmi beş bin Türk Lirası,
 - g) Diğer mecralar aracılığı ile gerçekleşmiş ise beş bin Türk Lirası,
- idari para cezası verilir.

Reklam Kurulu, idari işleme konu ihlalin bir yıl içinde tekrar edilmesi hâlinde yukarıda belirtilen idari para cezalarını on katına kadar uygulayabilir.

➤ **TKHK MADDE 77 CEZAI HÜKÜMLER BAŞLIĞI DEVAM**

- (13) Bu Kanunun 62 nci maddesinde belirtilen yükümlülöklere aykırı hareket edenler hakkında haksız ticari uygulamanın üç aya kadar tedbiren durdurulması veya durdurulması yaptırımı veya beş bin Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Kurul, ihlalin niteliğine göre bu cezaları birlikte veya ayrı ayrı verebilir.
- İdari para cezası, aykırılık ÷lke genelinde gerçekleşmiş ise elli bin Türk Lirası olarak uygulanır. Aykırılığın reklam yoluyla gerçekleştirildiğinin tespiti hâlinde bu maddenin on ikinci fıkrâ hükümleri uygulanır

► **Dosya No : 2013/..... sayılı toplantı**

Şikayet Edilen:Estetik Plastik Cerrahi Kliniği ve San. ve Tic. Ltd. Şti.

Şikayet Edilen Reklam: adresli internet sitesinde yer alan tanıtımlar.

Değerlendirme/Karar: İnceleme konusu internet sitesinde yer alan ifadelerin ve “Galeri” başlığı ile yapılan tanıtımlarda yer alan Plastik Cerrahi Sağlık Grubu kuruluşlarına ait fotoğrafların; bununla birlikte “Lazer epilasyon cihazlarımız” başlığı altında yer alan cihaz tanıtımlarının sağlık alanında çalışan kuruluşun faaliyetlerine ticari bir görünüm yükleyen, talep yaratıcı nitelikte olduğu; bununla birlikte, benzer alanda faaliyet gösteren diğer sağlık kuruluşları arasından adı geçen kuruluşu ön plana çıkarmaya yönelik ve dolayısıyla kuruluş lehine rekabete yol açıcı olduğu; bu nedenle anılan reklamların;

Dolayısıyla inceleme konusu tanıtımların;

- 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanununun 24 üncü maddesine,
- Tıbbi Deontoloji Nizamnamesinin 8 inci, 9 uncu ve 39 uncu maddelerine,
- 15.02.2008 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 29 uncu maddesine,
- Ticari Reklam ve İlanlara İlişkin İlkeler ve Uygulama Esaslarına Dair Yönetmeliğin; 5 inci maddesine,6 ncı maddesine, 7 nci maddesine,
- 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 16 ncı maddesine aykırı olduğuna,

Buna göre, reklam veren Estetik Plastik Cerrahi Kliniği ve San. ve Tic. Ltd. Şti. hakkında, 4077 sayılı Kanun'un 17 inci maddesi ve 25 inci maddesinin sekizinci fıkrası dahilinde 81.554.- TL. (Seksenbirbinbeşyüzellidört Türk Lirası) idari para ve anılan reklamları durdurma cezası verilmesine karar verilmiştir.

► Teşekkürler.